

Atodiad 1

Ymateb i'r Ymgynghoriad: Fframwaith Cenedlaethol Drafft ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru

Cwestiwn 1: Ydych chi'n cytuno bod yr heriau strategol sy'n wynebu'r Gwasanaeth wedi'u nodi mewn ffordd deg a chynhwysfawr?

Ydyn. Mae GTAGC yn cytuno bod yr heriau strategol, ar y cyfan, wedi'u nodi mewn ffordd deg a chynhwysfawr. Mae'r Fframwaith yn cyfleu cymhlethdod yr amgylchedd yr ydym yn gweithredu ynddo, gan gynnwys effeithiau newid yn yr hinsawdd, newidiadau demograffig, datblygiadau technolegol, a bygythiadau diogelwch byd-eang. Mae'r rhain yn gyson â llawer o'r ffactorau risg allweddol a nodwyd yn ein Cynllun Rheoli Risg Cymunedol ac sydd eisoes yn dylanwadu ar sut rydym yn cynllunio ac yn darparu gwasanaethau. Mae'r gydnabyddiaeth o'r llwyddiant wrth leihau digwyddiadau sy'n gysylltiedig â tân, ochr yn ochr â'r angen i addasu i risgiau sy'n dod i'r amlwg, yn adlewyrchu ein taith a'n cyfeiriad strategol ein hunain.

Cwestiwn 2: A oes materion eraill y dylem eu cynnwys yn y bennod hon?

Mae'r bennod wedi'i datblygu'n dda ac yn cyd-fynd â themâu ehangach y Fframwaith. Wrth adolygu'r ddogfen, rydym yn nodi bod rhai meysydd – gan gynnwys trawsnewid digidol, cynaliadwyedd y gweithlu, a disgwyliadau'r cyhoedd ynghylch tryloywder ac atebolrwydd – yn cael sylw mewn adrannau diweddarach. Mae'r rhain yn fwyfwy perthnasol i'r cyd-destun strategol a gallant elwa o gael cydnabyddiaeth yn gynharach, a hynny er mwyn adlewyrchu eu dylanwad ar gynllunio gwasanaeth hirdymor.

Cwestiwn 3: Ydych chi'n meddwl bod y naratif a'r amcanion yn y bennod Pennu Adnoddau yn ôl Risg yn briodol ac yn bwysig?

Ydyn. Mae GTAGC yn cefnogi'r naratif a'r amcanion yn y bennod hon. Mae'r pwyslais ar ddeall ac ar ymateb i risg ar lefel leol, gyda chefnogaeth data a deallusrwydd, yn ganolog i'n Cynllunio Rheoli Risg Cymunedol. Mae'r bennod yn adlewyrchu'r angen i gynnal gwasanaethau craidd wrth addasu i risgiau tymhorol a risgiau sy'n dod i'r amlwg ac mae'n cyd-fynd â'n dull o gynllunio adnoddau, o gaffael adnoddau gwledig, ac o ymgysylltu â'r gymuned. Mae GTAGC yn treialu modelau criwio newydd ac yn gweithio i adolygu'r ddarpariaeth ar y rheng flaen er mwyn cryfhau argaeledd yng nghefn gwlad, a hynny wrth gynnal darpariaeth ymateb effeithiol mewn ardaloedd trefol.

Mae'r pwyslais a roddir ar atal ynghyd ag ymateb yn effeithiol yn cyd-fynd â'n pum egwyddor risg cymunedol (Pobl, Atal, Diogelu, Ymateb a'r Amgylchedd) a'n hamcanion lles a gwella.

Mae canolbwyntio ar gael gallu a chapasiti i gyd-fynd â risg yn gyson â'n dyletswyddau statudol a'n blaenoriaethau sefydliadol.

Mae bod yn barod ar gyfer risgiau'r dyfodol a gallu ymateb i dirwedd newidiol a datblygol yn hanfodol bwysig i ni, boed hynny'n risgiau corfforol y mae ein criwiau yn eu hwynebu pan fyddan nhw'n ymateb i argyfyngau, neu'r risgiau yr ydym yn eu hwynebu fel sefydliad – o ran ein hymddygiad, ein cynhwysiant a'n diwylliant sefydliadol.

Bydd ein huchelgais i ddatblygu canolfan hyfforddi a datblygu newydd yng Ngogledd Cymru yn ein galluogi i baratoi ar gyfer heriau'r presennol a heriau'r dyfodol.

Cwestiwn 4: A oes unrhyw faterion neu amcanion eraill y dylem eu cynnwys yn y bennod hon?

Yng nghyd-destun ein hamgylchedd gweithredu, yn awr ac yn y dyfodol, efallai bod cyfle pellach i adlewyrchu'r hyn y gall modelu rhagfynegol a chynllunio senarios ei gynnig wrth ragweld a pharatoi ar gyfer risgiau sy'n datblygu. Hefyd, er bod cyfeiriadau at ddarparu gwasanaethau gwledig a chynaliadwyedd y System Dyletswydd ar Alwad mewn mannau eraill yn y Fframwaith, byddai eu cynnwys yn y bennod hon yn rhoi cyd-destun pwysig ar gyfer deall y gwirionedd o ran yr ochr weithredol a'r heriau o ran adnoddau sy'n wynebu gwasanaethau tân ac achub Cymru.

Cwestiwn 5: Ydych chi'n meddwl bod y naratif a'r amcanion yn y bennod Pobl, Arweinyddiaeth a Diwylliant yn briodol ac yn bwysig?

Ydyn. Mae GTAGC yn cytuno bod y naratif a'r amcanion yn y bennod yn rhoi sylw priodol i bwysigrwydd pobl, arweinyddiaeth a diwylliant wrth gyflenwi gwasanaethau tân ac achub effeithiol. Mae'r sylw a roddir i iechyd, diogelwch, lles, ac arweinyddiaeth gynhwysol yn cyd-fynd â'n gwerthoedd sefydliadol a'n gwaith parhaus i gefnogi gwytnwch y gweithlu a gwelliant diwylliannol. Rydym yn falch o weld bod yr heriau sy'n wynebu'r sector a'r angen am fuddsoddiad parhaus mewn datblygu pobl ac arweinyddiaeth yn cael eu cydnabod.

Cwestiwn 6: A oes unrhyw faterion neu amcanion eraill y dylem eu cynnwys yn y bennod hon?

Er bod y Fframwaith yn cyfeirio at ddiwylliant o 'broffesiynoldeb, diffuantrwydd, cynhwysiant ac arloesi', efallai y byddai'n fuddiol edrych yn fanylach ar sut y gellid datblygu dealltwriaeth o ddiwylliant ar draws Gwasanaethau Tân ac Achub Cymru. Gallai mynegiad ar y cyd o beth yw diwylliant cadarnhaol – un y mae'r tri Gwasanaeth a budd-ddeiliaid wedi cytuno arno – yn cefnogi cysondeb, atebolrwydd a gwelliant hirdymor. Byddai hyn hefyd yn cyd-fynd ag egwyddorion partneriaeth gymdeithasol a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Gallai dealltwriaeth gyffredin hefyd gefnogi datblygiad ymddygiadau arweinyddiaeth cyson, atgyfnerthu dysgu ledled y sector, a gwella hyder y cyhoedd yng ngwerthoedd ac ymddygiad gwasanaethau tân ac achub ledled Cymru. Byddai'r gwaith hwn yn adeiladu ar ac yn mynd y tu hwnt i egwyddorion bywyd cyhoeddus a Chod Moeseg Craidd Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân.

Cwestiwn 7: Ydych chi'n meddwl bod y naratif a'r amcanion yn y bennod materion corfforaethol yn briodol ac yn bwysig?

Mae GTAGC yn cytuno bod y naratif a'r amcanion yn y bennod materion corfforaethol yn briodol ac yn bwysig. Mae'r pwyslais ar lywodraethu, ar arweinyddiaeth strategol, ac ar atebolrwydd yn adlewyrchu cyfrifoldebau Awdurdodau Tân ac Achub ac yn cefnogi penderfyniadau effeithiol. Mae'r bennod yn cyd-fynd â'n hymrwymiad i dryloywder, gwerth am arian, a gwelliant parhaus, ac yn cefnogi ein hymgysylltiad â phartneriaid a rhanddeiliaid ar draws y sector cyhoeddus.

Cwestiwn 8: A oes unrhyw faterion neu amcanion eraill y dylem eu cynnwys yn y bennod hon?

Mae'r bennod ar faterion corfforaethol yn rhoi trosolwg clir ac ystyriol o gyfrifoldebau llywodraethu ac arweinyddiaeth. Yng nghyd-destun amgylchedd gweithredu newidiol, efallai y bydd cyfle pellach i adlewyrchu'r ffaith bod trawsnewid digidol, gwytnwch seiber, a chynllunio gweithlu tymor hwy yn dod yn fwyfwy perthnasol wrth gefnogi darparu gwasanaethau effeithiol a chynaliadwy. Mae'r meysydd hyn yn dod yn fwy canolog i sut mae gwasanaethau tân ac achub yn rheoli risg, yn cynnal hyder y cyhoedd, ac yn addasu i heriau yn y dyfodol.

Gallai'r bennod hefyd gydnabod yn gliriach werth dysgu sefydliadol strwythuredig a gwaith ymgysylltu cymunedol ystyrlon wrth gryfhau tryloywder ac atebolrwydd. Mae'r dulliau hyn yn bwysig wrth gefnogi gwelliant parhaus ac wrth sicrhau bod trefniadau llywodraethu yn parhau i ymateb i anghenion ac i ddisgwyliadau'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu.

Cwestiwn 9: Hoffem glywed eich barn am yr effeithiau y byddai'r cynigion polisi yn eu cael ar y Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac o ran peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Sut y gellid cynyddu effeithiau cadarnhaol, neu'r liniaru effeithiau negyddol?

Mae GTAGC yn cydnabod pwysigrwydd y Gymraeg fel rhan greiddiol o'n hunaniaeth genedlaethol ac rydym wedi ymrwymo i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, yn unol â Safonau'r Gymraeg.

Mae'r Fframwaith drafft yn cyflwyno nifer o feysydd lle gallai'r cynigion polisi gefnogi'r defnydd o'r Gymraeg, yn enwedig mewn gweithgareddau atal ac ymgysylltu. Mae'r Fframwaith yn rhoi pwyslais ar ymgysylltu â'r gymuned ac ar ddarparu gwasanaethau cynhwysol, ac mae hynny'n cefnogi cyfathrebu dwyieithog, yn enwedig yn ystod prosesau ymgynghori megis y rhai sy'n gysylltiedig â'r CRhRC.

Fodd bynnag, gall yr effaith bosibl ar y Gymraeg amrywio yn dibynnu ar sut mae gwasanaethau unigol yn dehongli ac yn gweithredu'r cynigion. Er enghraifft, gallai newidiadau i ddosbarthiad gwasanaethau — sy'n effeithio ar asedau o fewn cadarnleoedd y Gymraeg — gael canlyniadau anfwriadol i barhad yr iaith. Yn yr un modd, er bod y Fframwaith yn cyfeirio at gynhwysiant ac amrywiaeth, nid yw'n sôn yn benodol am amrywiaeth ieithyddol na'r Gymraeg fel ased diwylliannol.

Er mwyn cynyddu'r effeithiau cadarnhaol ac i liniaru risgiau posibl, byddai cydnabyddiaeth fwy penodol i'r Gymraeg o fewn y Fframwaith yn helpu i sicrhau ystyriaeth gyson ar draws pob gwasanaeth a maes polisi.

Byddai annog integreiddio ystyriaethau iaith Gymraeg o fewn strategaethau cynllunio strategol a strategaethau'r gweithlu yn cefnogi cysondeb ar draws gwasanaethau tân ac achub Cymru ac yn helpu i sicrhau bod yr iaith yn weladwy, yn hygyrch ac yn cael ei hyrwyddo'n weithredol pan fyddwn yn darparu gwasanaethau mewnol ac allanol.

Cwestiwn 10: Esboniwch hefyd sut rydych chi'n credu y gellid geirio neu newid y cynigion polisi er mwyn cael effeithiau cadarnhaol neu fwy o effeithiau cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac o ran peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, heb unrhyw effeithiau andwyol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac o ran peidio â thrin yr iaith Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Er mwyn cryfhau effaith y Fframwaith, gallai fod yn ddefnyddiol i gynnwys cyfeiriadau mwy uniongyrchol at yr iaith Gymraeg ar draws adrannau perthnasol.

Byddai rhoi cydnabyddiaeth benodol i le'r Gymraeg mewn meysydd megis datblygu'r gweithlu, cyfathrebu â'r cyhoedd, ac ymgysylltu â phlant a phobl hŷn yn helpu i sicrhau bod cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn cael eu diogelu ac yn cael eu hyrwyddo'n weithredol. Byddai hyn hefyd yn cefnogi cydymffurfiaid â Chynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg lleol, yn enwedig wrth gyfrannu at Ddeiliant 5: cynyddu cyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau.

Mae GTAGC yn parhau i ymroi i hyrwyddo'r Gymraeg drwy gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg a thrwy fuddsoddi'n barhaus mewn hyfforddiant staff, adnoddau dwyieithog, ac ymgysylltu cynhwysol. Rydym yn croesawu'r cyfle i weithio gyda Llywodraeth Cymru ac â phartneriaid i sicrhau bod y Fframwaith yn cefnogi dull cyson a rhagweithiol at gynhwysiant ieithyddol ar draws holl wasanaethau tân ac achub Cymru.

Cwestiwn 11: Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol am y Fframwaith newydd arfaethedig. Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu sylwadau perthnasol nad ydyn ni wedi ymdrin â nhw'n benodol, mae croeso i chi eu nodi isod.

Mae GTAGC yn croesawu cyfeiriad cyffredinol y Fframwaith drafft a'r ffordd y mae'n cydfynd â'n dyletswyddau statudol a'n blaenoriaethau strategol. Mae'r Fframwaith yn sylfaen ar gyfer esblygiad parhaus gwasanaethau tân ac achub Cymru, yn enwedig yng nghyd-destun risgiau newidiol a mwy o ddisgwyliadau gan y cyhoedd.

Mae GTAGC yn cydnabod pwysigrwydd cyd-ddeall yr hyn sy'n ffurfio diwylliant cadarnhaol a chynhwysol ar draws gwasanaethau tân ac achub Cymru. Er bod y Fframwaith yn cyfeirio at broffesiynoldeb, didwylledd, cynhwysiant ac arloesi, efallai y byddai'n fuddiol edrych eto yn fanylach ar sut y gallai mynegiad diwylliant ar y cyd gefnogi cysondeb, atebolrwydd a gwelliant sector cyfan.

Mae GTAGC hefyd yn nodi arwyddocâd cynyddol trawsnewid digidol, llywodraethu data, a gwytnwch seiber wrth lunio gwasanaethau cyhoeddus modern. Mae'r meysydd hyn yn fwyfwy canolog i'r ffordd rydym yn cynllunio, yn darparu ac yn sicrhau ein gwasanaethau, ac efallai y dylid rhoi ystyriaeth bellach iddynt yn y fersiwn hwn neu fersiynau'r Fframwaith yn y dyfodol.

Mae GTAGC yn cydnabod pwysigrwydd cynaliadwyedd amgylcheddol ac yn cefnogi egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan gynnwys yr angen i ddiogelu bioamrywiaeth ac i leihau allyriadau carbon. Fodd bynnag, rydym fymryn yn bryderus ynghylch sut mae'r Fframwaith yn fframio atal tân a diffodd tân effeithiol fel elfennau o liniaru newid yn yr hinsawdd. Er ein bod yn llwyr gefnogi'r bwriad i leihau effaith amgylcheddol tanau, rydym yn ymwybodol o oblygiadau posibl y fframio hwn – yn enwedig os yw'n arwain at ddisgwyliadau y gallai gwasanaethau tân ac achub fod yn atebol am yr allyriadau o ddigwyddiadau a achoswyd gan eraill neu o ddigwyddiadau na lwyddon nhw i'w hatal.

Mae'r pryder hwn yn cael ei waethygu gan ddatblygiad deddfwriaeth amgylcheddol sydd ddim, fel y deallwn ni, am roi darpariaeth i eithrio gwasanaethau brys rhag rhai cyfyngiadau yn ystod ymateb brys. Mae hyn, ynghyd â chyfeiriad y Fframwaith at graffu gan reoleiddwyr, yn codi cwestiynau ynghylch sut y bydd gwasanaethau brys yn cael eu cefnogi i gyflawni eu cyfrifoldebau amgylcheddol heb gyfaddawdu eu gallu i ymateb yn effeithiol i ddigwyddiadau.

Mae GTAGC yn parhau i ymroi i leihau ein heffaith amgylcheddol ni ein hunain ac i gefnogi nodau cynaliadwyedd cenedlaethol. Fodd bynnag, byddem yn croesawu eglurder a sicrwydd pellach y bydd cyfraniad unigryw a realiti gweithredol gwasanaethau brys yn cael eu hystyried yn briodol wrth weithredu'r Fframwaith hwn a'r ddeddfwriaeth amgylcheddol gysylltiedig.